MIELIPIDE

Jos koskaan, niin nyt rehottaa rahan, materialismin ja kuluttamisen ylivalta. **ANNA-LEENA HEIKKILÄ LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Itä-Suomesta tulossa susihautomo

Pohjois-Savo, Kainuu ja Pohjois-Karjala ovat nykyään Suomen susirikkaimpia alueita. Syy on yksinkertainen. Nämä alueet ovat lähellä Venäjän rajaa, jonka kautta riittää susimaahanmuuttajia.

Venäjän susireservi on käytännössä ehtymätön. Siitä pitää Siperia huolen. Venäjän susipopulaation kokoa ei tosin kukaan tiedä, mutta joka tapauksessa puhutaan kymmenistä tuhansista yksilöistä. Pelko susien sukupuuttoon kuolemisesta on siis aiheeton.

Näiden kolmen maakunnan alueella elää viimeisen tietämyksen mukaan 17 susilaumaa, yhteensä noin 120 yksilöä. Paikallisten asukkaiden ja metsästäjien mielestä laumoja on liikaa, sillä ne aiheuttavat monenlaista pelkoa ja vaikeuttavat koirien kanssa metsästystä.

Ongelmasta on ikävä kyllä tullut pysyvä, sillä maa- ja metsätalousministeriö on haluton myöntämään suden tappolupia poronhoitoalueen ulkopuolelle. Syy tähän on se, että susi kuuluu poronhoitoalueen ulkopuolella luontodirektiivin nelosliitteeseen, joka ei näköjään Suomessa salli tiukasta suojelusta poikkeamista.

Tämä ministeriön tiukka kanta on aiheuttanut pysyvän riidan ja tunteet käyvät kuumana.

Mielestäni susiongelmaa on hoidettu taitamattomasti. Itsepäisesti luullaan, että susien suojelu onnistuu pakkokeinoilla. Ehkä järkevämpi tie olisi neuvotella paikallisten ihmisten ja metsästäjien kanssa hyväksyttävä suojelun taso.

Jos ihmisten ja vastuunsa tuntevien, riistanhoitotyötä tekevien metsästäjien mielipiteitä jatkuvasti väheksytään, sen suuremmaksi kasvavat jännitteet eri ryhmien välillä ja luottamus häviää. Sen jälkeen on vaikeampaa hallita asioiden kulkua.

Edellinen eduskunta ryhtyi laittamaan salametsästystä kuriin korottamalla suden tappamisen maksimirangaistuksen neljään vuoteen vankeutta. Rangaistusasteikko on nyt sama kuin maanpetosrikoksessa tai valtiopetoksen valmistelussa. Salametsästystä ei tietenkään pidä sallia, mutta kyllä edellisen oikeusministerin linja oli hätiköidyn tiukka.

Maa- ja metsätalousministeriön tiukka kanta susikannan vähentämiseen ihmetyttää, sillä luontodirektiivi ja sen mukaiseksi säädetty metsästysasetus antaa mahdollisuuden myöntää susien tappolupia myös poronhoitoalueen ulkopuolelle.

Tappolupiin oikeuttavia syitä on monia: esimerkiksi yleisen turvallisuuden palauttaminen, sosiaaliset syyt ja yleiset pakottavat syyt. Kyse on tulkinnasta, jonka tekee ministeriö. Asia ei siis ole eduskunnan käsissä, vaikka moni juhlapuhuja niin väittää.

Sudet ovat lihansyöjiä, joiden pääasiallinen ateria koostuu hirvistä ja Kainuussa uhanalaisista metsäpeuroista. Susien suuhun menee – siis näillä kolmella alueella – karkeasti arvioiden yli tuhat hirveä vuodessa.

Ylä-Savon kolme susilaumaa tarvitsevat ravinnokseen noin 250 hirveä vuodessa, pääasiassa vasoja. Näin suuret määrät vaikuttavat merkittävästi hirvikantoihin. Ensi syksynä joudutaan tietyillä alueilla pidättäytymään hirvenmetsästyksestä kokonaan.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (Rktl) arvioi viime kesänä, että poronhoitoalueella olisi noin 20–25 sutta. Sen jälkeen susia on siellä tapettu lähes parikymmentä eli niitä ei siellä pitäisi enää juurikaan olla. Tilastot kertovat kuitenkin toista: vuoden 2011 aikana on poronhoitoalueelta löydetty yhteensä 691 susien tappamaa poroa ja niistä maksettavat korvaukset nousevat miljoonaluokkaan.

Rktl myönsi tämän vuoden tammikuussa, että poronhoitoalueella on edelleen 20–25 sutta.

Tämä on selvä osoitus siitä, että poronhoitoalueelle virtaa nopeasti susia sekä Venäjältä että poronhoitoalueen eteläpuolelta. Pohjois-Savo, Kainuu ja Pohjois-Karjala ovat lain tulkinnalla suojeltuja susihautomoja. Tästä seuraa monenlaisia turvallisuus- ja riistanhoitoongelmia.

Susia ja susilaumoja on näiden maakuntien metsissä yksinkertaisesti liikaa. Niitä pitäisi luvallisesti vähentää.

Markku Eestilä
eläinlääkäri
kansanedustaja (kok.)

Palautetta

Hyvä Ilkka Herlin (MT 7.3.). Kirjoitus Hesariin, niin saisivat kettinkivihreätkin oikeaa tietoa ja ymmärtäisivät märehtijän merkityksen. **Yksimahainen**

Maataloustuista

Vai tuet pois harrasteviljelijältä. No, jos siihen lähdetään niin ”ammattiviljelijät” eivät sitten enää urakoi traktoreilla tai tee mitään muuta kun viljele.
Rajanvetoa

Maatalous tuet pois eläkettä saavilta viljelijöiltä.
Ei nimimerkkiä

Järjetöntä maataloustukien maksua. Mitä suuremmat maitotilit, sitä suuremmat tuet. Esimerkiksi 500 000 euroa yhdelle tilalle. **Käsittämätöntä**

Kovaa menoa

Ei kestä telluksemme hyvinvointi kauaa nykyistä menoa.
Huoli

Politikointia

Kuntauudistus pelkkää politikointia. Niin sanottu huoltosuhde ei parane kuntarajoja muuttamalla. Kuntien kustantamat toimet tarkistettava.
Mistä säästö?

Maastapako

Katainen ja Urpilainen ajaa tämän maan veronkorotuksilla ja säästöillä siihen pisteeseen josta ei tulla selviämään, alkaa taas valtava maastamuutto.
Jotakin tolkkua

VIERASKOLUMNI

Villi ja kiehtova susi

Suomen neljästä suurpedosta, sudesta, karhusta, ahmasta ja ilveksestä, susi on varmasti se, joka herättää eniten tunteita. Suteen kohdistuu sekä pelkoa että ihailevaa kunnioitusta. Sudet ovat aina puhuttaneet suomalaisia.

Valitettavasti satujen ja kertomusten susikuvaukset eivät ole vähentäneet susiin kohdistuvia pelkoja. Pelot ovat johtaneet suden metsästykseen, joiden seurauksena susi oli sukupuutossa 1800-luvun lopulla.

Venäjältä tulevat sudet ovat kuitenkin paikanneet Suomen susivajetta runsaan sadan vuoden aikana niin, että susia on tällä hetkellä noin 150–165 yksilöä. Valitettavasti suden salakaato on verrattain yleistä nykyäänkin etenkin Suomen itäosissa ja pohjoisen poronhoitoalueilla.

Terve susi pelkää ihmistä eikä hyökkää ihmisen kimppuun kuin äärimmilleen uhattuna. Viimeksi susi on tappanut ihmisiä Suomessa 1800-luvulla. Sen sijaan suden ja muiden petojen aiheuttamat vahingot poroille ja lampaille ovat todelliset. Siksi poromiehille maksetaan korvausta suden aiheuttamista vahingoista.

Tällä hetkellä suden vahingoista aiheutuvat korvausrahat ovat kuitenkin lopussa, jonka vuoksi maa- ja metsätalousministeriö myönsi viime viikolla 15 uutta kaatolupaa Lapin, Koillismaan ja Kainuun susille. Muualla kuin poronhoitoalueella susi on rauhoitettu eläin ja sen tappaminen kielletty.

Susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji. Sen suojelun takaavat kansainväliset sopimukset, muun muassa Euroopan unionin luontodirektiivi.

Koska susi herättää paljon tunteita ja ristiriitaisia näkemyksiä, laadittiin vuonna 2005 suden hoitosuunnitelma. Hoitosuunnitelmaa varten kuultiin laajasti ihmisiä ja eri tahoja eri puolilla Suomea. Hoitosuunnitelmassa esitetään erilaisia toimenpiteitä susikannan suojelemiseksi mukaan lukien korvaukset susivahingoista.

Suden ei tiedetä hyökänneen ihmisen kimppuun Suomessa yli sataan vuoteen. Muutamia ihmisen uhkaaviksi tulkitsemia tilanteita on ollut. Silti harva on nähnyt suden silmästä silmään.

Susipelot ovat kuitenkin todellisia alueilla, joissa susia liikkuu. Vanhemmat pelkäävät laittaa lapsensa koulutielle syrjäisillä seuduilla, ja lenkkeilijät pelkäävät lenkkeillä metsäisillä teillä. Koska pelot ovat enemmänkin psykologisia kuin faktoihin pohjautuvia, täytyy pelkojen taltuttamiseksi olla jokin muu keino kuin susien kaataminen.

Esimerkiksi valtion tukemat koulukyydit voisivat tulla apuun vanhempien pelkoja lieventämään.

Sen sijaan metsästäjien väitteet susien vaikutuksesta hirvikantaan ovat perusteiltaan kevyitä. Hirviä riittää varmasti sekä susille että ihmisille.

Erityisesti poronhoitoalueilla tulisi käydä keskustelua eri tahojen kanssa, jotta poroelinkeino voisi menestyä susista ja muista pedoista huolimatta. Uudet pyyntiluvat uhkaavat hävittää suden kokonaan poronhoitoalueelta.

Kuten muissakin yhteiskunnallisissa haasteissa, myös petopolitiikassa laajapohjainen yhteistyö on välttämätöntä. Sudet ovat olleet täällä jo kauan ennen ihmisiä. Suomen sudet ovat osa Venäjän susikantaa, ja susien geenivirtaus Venäjältä Suomen kautta muihin pohjoismaihin on taattava.

Susirauha syntyy vain yhteistyöllä ja sopimuksilla. Salakaato ei kuulu tälle vuosituhannelle.

SATU HAAPANEN
on kansanedustaja (vihr.).

satu.haapanen@eduskunta.fi

Uusi kalastusasetus on varsinainen sotku

Kolme vuotta sitten maa- ja metsätalousministeriö (MMM) kokosi joukon ihmisiä työstämään uutta kalastuslakia.

Heidät, yhteensä 80 jäsentä enimmäkseen valtion virastoista, jaettiin neljään jaostoon ja niitä paimentamaan työryhmä. Asettamiskirjeestä ilmenee, että lakihanke on varsinainen toiveitten tynnyri.

Jaostot ja työryhmä ovat pitäneet 90 kokousta, toisin sanoen hanketta on haudottu yhteensä 1 400 kokouspäivää. Lisäksi kokousten valmisteluun ja tekstien ideointiin on kulutettu tuhansia työpäiviä. Muun muassa valvontaorganisaation suunnitteluun on tuhrattu satoja työpäiviä.

Jaostojen teksteistä on koostettu 83 sivun mietintö, mutta ei sanaakaan uutta lakitekstiä. Kala-alan ja sitä sivuavien järjestöjen tavoitteet ovat ristikkäisiä. Niitä ei voi sovittaa samaan lakiin. Puuhataan mammuttimaista lakia, vaikka sen hyödyt ovat enimmäkseen kuvitteellisia.

MMM on laatinut uuden asetusluonnoksen tarkoituksella selventää kalanpyydysten merkintää ja valvontaa – pieleen meni. Asetus pyydysten merkkilipuista ja -kohoista on todellinen sotku. Kaiken huippuna laki, johon asetus nojaa tehtiin jo kolme vuotta sitten.

Nyt asetuksen pitäisi tulla voimaan huhtikuun 1. päivänä ilman siirtymäaikaa, perusteluna ettei siitä tule mainittavia kustannuksia. Perustelu on valetta. Asetus tuo ylimääräistä työtä ja tuntuvia kustannuksia kalastukseen.

Hallinnossa uuden asetuksen toimeenpano työllistää kymmeniä ihmisiä. Jos MMM sorvaa ”Kalastuslain kokonaisuudistus mietinnön” laiksi alan budjetit ja byrokratia täytyy kaksinkertaistaa. Näillä eväillä kotimaisen kalan kulutus ei lisäänny, vaan vähenee.

Asetus kattaa kaikki vesistöt, jopa metsälammet. Kalanpyydysten merkit vakioidaan pyydyslajeittain. Merkkilippujen ja kohojen täytyy olla tietyn kokoisia ja värisiä, jotta kalastuksenvalvoja voi merkistä päätellä, onko kyseessä rapumerta vai verkko.

JAANA KANKAANPÄÄ

Kalanpyydysten merkinnästä annetaan ohjeita MMM:n laatimassa asetusluonnoksessa. Alpo Tuikkala lähettäisi asetustekstin laatijat kalastajien oppipojiksi.

Kotitarvekalastajankin täytyy hankkia kolmen- tai neljänlaisia pyydysmerkkejä, jos noudattaa lakia. Nykyiset kymmenettuhannet itse tehdyt pyydysmerkit ovat jätettä.

Ministeriö astuu myös merenkulkuviraston varpaille. Asetus sallii kalastuksen virallisilla kulkuväylillä jopa pintapyydyksillä. Vesiliikennesäännöissä se on kiellettyä. Pyydysten merkinnästä väylissä ja sen sivuilla sadan metrin levyisellä kaistalla on omat määräykset.

Pyydysten ankkurointiin ei saa enää käyttää kelluvia köysiä. Ne pitää upottaa, etteivät tartu veneen potkuriin, kun kalastuksenvalvoja ajaa veneen kiinni pyydyksiin. Tällainen liikkuminen on vastuutonta.

Vedenkorkeuden ja -virtausten vaihtelusta johtuen rysän verkkoa ja köysiä voi olla vedenpinnassa ja pinnan tuntumassa.

Kalastusta valvovien viranomaisten mukavuudenhalun takia kalastajille keksitään turhaa työtä ja rahanmenoa. Esimerkiksi uppoavat köydet ovat kaksi kolme kertaa kalliimpia kuin kelluvat.

MMM, luopukaa perinteestä: Kansalaiset eivät ole hallintoalamaisia – ei vaan Teidän työnantajia.

On johtopäätösten aika. Uuden kalastuslain säätämisen ja toimeenpanon kulut voivat olla kymmeniä miljoonia euroja. Koska valtion täytyy säästää, tulee lain kustannukset ja hyödyt selvittää.

Lailla ei ole kiire. Mutta MMM:n kala- ja riistaosaston väen kouluttamiselle on kiire, kuten sekavasta asetuksesta voi päätellä.

Hyvä ministeri Jari Koskinen, karkottakaa asetustekstin laatijat oppipojiksi kalastajien matkaan muutamaksi vuodeksi.

Kalastajien veneessä merellä ja järvillä koettuna tämä ala on aivan muuta kuin mitä tietokoneisiin on syötetty. Karvaat kokemukset lakien teosta viime vuosilta pitäisi ottaa opiksi.

Alpo Tuikkala
Simo

HUIDUNPERÄ

Kunnallisvaalit jo puhuttavat

On nyt sitten selvitty suuresta vaalikampanjasta toimineen kaikkineen.

On saatu maahan uusi presidentti puolisoineen kuuden vuoden toimikaudeksi tuttuun Linnaan. Asiat saatiin tasavallassa tällä kertaa hoidetuiksi ilman median takavuosien monia juorutekstejä.

Ymmärrettävää oli, että SDP kolmikymmenvuotisen presidenttikautensa jälkeen ilman muuta siirtyi syrjään. Keskustan Väyrysen yllättävän hyviksi osoittautuneita menestysmahdollisuuksia puolestaan rajoitti vihreitten parista noussut ehdokas.

Meitä tasavallan kansalaisia eivät valtakunnalliset vaalit tapaa jättää rauhaan. Päinvastoin.

Demokratiana me vaaleja totta kai arvostamme ja toteutamme.

Nyt odotamme kunnallisvaaleja erityisen kiinnostuneina, jopa jännittyneinä.

Kunnat on se hallinnonala, joka eniten ja monin tavoin vaikuttaa meidän kansalaisten arkeen etenkin terveydenhoitoa, koululaitosta, vesi- ja viemärijärjestelmiä, kirjastoolojakin myöten.

Nyt hallitus ja varsinkin kokoomuksen kuntaministeri ovat liputtaneet radikaalin kuntauudistuksen merkeissä. Ehdotetaan pitkälti yli kolmensadan kuntamme supistamista peräti seitsemäänkymmeneen.

Meillä on tässä maassa käytössä kaikkiaan neljät valtakunnalliset vaalit.

Jo vuodesta 1907 eli toistasataa vuotta on käyty eduskuntavaaleja. Uusimmat olivat vasta viime vuonna, joten seuraavat tulevat ajankohtaisiksi neljän vuoden kuluttua 2015.

Niiden lisäksi ovat käytävinä kahdet muut valtakunnalliset vaalit. Presidentinvaalit juuri hoidettiin, joten seuraavat ovat, toistettakoon, vuorossa kuuden vuoden kuluttua, 2018.

Sen sijaan kunnallisvaalit, nämä joka neljäs vuosi pidettävät, osuvat jo ensi syksyyn.

Vaaleihin osallistumisemme on meillä toisaalta varsin vaimeata verrattaessa sitä muun muassa muihin Pohjoismaihin. Eduskuntavaaleissa äänestysprosenttimme tapaa jäädä 65 prosentin tienoille.

Kunnallisvaaleissa se nousee hivenen yli 60:n. Sen sijaan presidentinvaalien kakkosvaiheessa luku nousee jo yli 77 prosentin.

Kotoisten eduskunta-, presidentti- ja kunnallisvaalien lisäksi hoidettavina ovat meillä vielä EU-parlamenttivaalit.

Tässä vuoroin Brysselissä, vuoroin Strasbourgissa kokoontuvassa ja siinä suhteessa kustannuksiltaan varsin kalliiksi tulevassa parlamentissa on 736 edustajaa, joista Suomen osuutena on valita 13 henkilöä.

Näitä vaaleja käydään joka viides vuosi. Kun edelliset olivat vuonna 2009, seuraavat ovat tulollaan syksyllä 2014.

Osallistumisemme EU-vaaleihin jäi meillä tällä kerralla vain 40 prosenttiin. Valittiin kahdeksan naista, viisi miestä. Kokoomuksesta heitä tuli neljä, keskustasta kolme, SDP:stä kaksi. Loput neljä edustavat kristillisdemokraatteja, ruotsalaista kansanpuoluetta, vihreitä ja perussuomalaisia.

Tulevat kunnallisvaalit askarruttivat nyt ymmärrettävästi kuitenkin eniten huidunperäläisiä, kun viikonvaihteessa tavattiin kahvipöydän ympärillä Kalervon nimipäivillä.

Varttunut väki samalla valisti leppoisaan tapaan ja huumorilla höystäen seuran nuorimpia vaaliasioissa.

Tekivät heille tiettäväksi, että vaalit ovat tasavallassamme oma ja erityisen merkittävä tapahtumansa.

Demokratia edellyttää kansalaisilta aktiivia paneutumista, vastuuntuntoa yhteiskunnan asioiden hoitoon.

Vaaleihin tultuaan ja äänestyskoppiin ehdittyään äänestäjä on valmistautunut tehtävään. Muutamana tuokiona hän huipentaa ja tiivistää vaalitaistelun aikana saamansa tietouden ja harkintansa tuloksen.

Paneuduttuaan ehdokkaiden ja tämän puolueen ajatuksiin ja arvomaailmaan hän on tehnyt valintansa ja kirjoittaa hyväksymänsä ehdokkaan numeron vaalilippuun.

Eli muutama toiminnan hetki äänestyskopissa on kansalaiselle vaalitaistoseurannan ja henkilökohtaisen harkinnan päätösvaihe, totesi seuran vanhin.

Oma lukunsa olivat vuoden 2008 kunnallisvaalit. Valtuutettuja valittiin 10 412.

Kolmesta suuresta kokoomus sai 2 020 edustajaa, SDP 2 066. Molempien osuus oli hivenen alle 20 prosenttia. Keskusta sai 3 518 valtuutettua, prosenttimäärä hivenen alle 34. Vasemmisto oli neljänneksi suurin luvuin 833, prosentti oli kahdeksan. Pienpuolueiden osuudet rajoittuivat alle 4 prosentin.

Luvut ovat taustana, kun syksyllä käydään kunnallisvaaleihin.

Kiintoisaa on, miten maaseutukuntien väestö reagoi vaaliuurnilla taajama- ja kaupunkiväestön rinnalla.

Siihen tapaan Huidunperällä vaaleista ja äänestämisestä. Ounasteltavissa oli, että syksyn vaaleja ajatellen merkittäviä hankkeita on kehitteillä tämän alueellisesti laajan maan maaseutukunnissa.

Niin kulkivat puheet meillä sunnuntaina Kalervon-päivillä.

HEIKINTYTÄR

Kaupungit inhimillisemmiksi

Nyt painitaan niin kuntien kimpussa, että kaupungit saavat jatkaa hiljaiseloaan. Entä jos kehittäminen aloitettaisiinkin kaupunkeja inhimillistämällä!

Ihmiskeskeisellä, henkisiä ja yhteisöllisiä arvoja korostamalla ja kansanvaltaa kunnioittavalla rehellisellä lähestymistavalla tehtäisiin kaupungeista laadukkaampia paikkoja elää.

Lähidemokratialla saataisiin ihmiset helpommin liikkeelle yhteisen hyvän puolesta. Välittämistä viestitettäisiin heikompiosaisten tukemisella monin eri tavoin. Hyväosaisia tarvittaisiin hyvinvoinnin lisäämiseen. Näin vähennettäisiin eriarvoisuutta ja pysyttäisiin hyvinvointivaltiona.

Tuettaisiin pienyrittäjyyttä entistä enemmän kotimaassa sekä maa- ja metsätaloutta. Niistä saisivat taloudellista hyötyä kaupungitkin ja ennen kaikkea lähiruokaa.

Kaupungit tarvitsevat myös luonnon hyödyntämistä ja kunnioittamista kestävän kehityksen asiasta puhumattakaan. Keskityttäisiin pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Näillä kaikilla asioilla muun muassa voitaisiin kaupungeissa asuvien ihmisten oloja inhimillistää.

Ikävä on kyllä todeta, että kaupunkien kerrostalot ihmisineen jättävät suuremmat hiilijalanjäljet kuin maaseudun puutalot asukkeineen, luennoitiin vastikään.

On kirjoitettu, että keskustalla ei ole mitään asiaa kaupungeissa. Se ei tunnu perustellulta, sillä juuri nämä inhimillistämiskeinot ovat keskustalaisuutta.

Senhän tulisi olla päivänselvää, että ihmisille annetaan mahdollisuus asumiseen joko maalla tai kaupungeissa.

Jos koskaan, niin nyt rehottaa rahan, materialismin ja kuluttamisen ylivalta sekä kaikella tavalla eriarvoistava ja EU:n ruokkimaa byrokratiaa rakastava politiikka. Nyt viljellään omavaltaista, helsinkikeskeistä ja kansalaisten mielipiteitä väheksyvää toimintamallia.

Totuuden puhumiselle ei tunnu löytyvän vallanpitäjiltä sijaa. Luonnosta saataville elinkeinoille ei anneta riittävästi arvoa. Perin huolestuttavaa on sekin, kun suurkunta-aikeilla ajetaan yksityistämistä suuryrityksille ja ulkomaisille pääomasijoittajayrityksille. Työntekijöitä irtisanomalla nostetaan pörssikurssia ja kohtuuttomia palkkioita ja bonuksia johtajille.

Markkinavoimat rehottavat. Tässä muutamia aiheita, miksi kipeästi tarvittaisiin ihmislähtöisempää politiikkaa, toisin sanoen miten päätösten lähtökohtana olisi ihmisten hyvinvointi eikä rahanahneus.

Aloitetaan se kaupunkien kehittämisestä!

Anna-Leena Heikkilä
Helsingissä 15 vuotta asunut

Kerrostaloasujilla on iso hiilijalanjälki, Anna-Leena Heikkilä kirjoittaa.